

UZASADNIENIE

W dniu 8 marca 2016 r. powód U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wniósł pozew o zasądzenie od pozwanego W. S. kwoty 4.737,00 złotych z tytułu niewywiązania się pozwanego z przyjętego na siebie zobowiązania określonego warunkami umowy bankowej zawartej 26 listopada 2013 r. pomiędzy pozwanym a (...) S.A. wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia powództwa, a nadto o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W dniu 26 kwietnia 2016 r. tut. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniając w całości żądanie powództwa.

Pozwany w sprzeciwie zaskarżył orzeczenie w całości i wnosząc o oddalenie powództwa wraz z zasądzeniem od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu W. S. wskazał, że w chwili zawarcia umowy został wprowadzony w błąd i będąc pod jego wpływem zawarł umowę pożyczki. Pozwany wyjaśnił, że w czasie zawierania umowy pożyczki był przekonany, iż do 36 dni będzie mógł zwrócić kwotę pobranej pożyczki bez dodatkowych opłat. Strona pozwana powoływała się na okoliczność, iż w okresie, w którym zaciągnął pożyczkę, reklamy tej treści były emitowane w telewizji, a nadto pracownik pożyczkobiorcy składał podobne zapewnienia. Dodatkowo W. S. dokonując wpłaty pierwszej raty został poinformowany, że spóźnił się z wpłatą. Pozwany ponownie poczuł się oszukany, postępowanie pożyczkobiorcy uznał za bezprawny i postanowił nie oddawać reszty pieniędzy, albowiem jego zdaniem chce się je od niego wyłudzić.

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał żądanie powództwa oraz odniósł się do zarzutów pozwanego. W uzasadnieniu powód zreferował treść umowy pożyczki z dnia 26 listopada 2013 r., przytaczając poszczególne kwoty, na które składała się suma podlegająca zwrotowi, jak również zakwestionował twierdzenia pozwanego, iż ten nie miał możliwości wcześniejszej spłaty pożyczki czy jej wypowiedzenia.

Na rozprawie w dniu 14 grudnia 2016 r. pozwany oświadczył, iż brał pożyczkę w P., a nadto podniósł zarzut przedawnienia.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 listopada 2013 r. została zawarta umowa pożyczki pieniężnej - pakiet gotówka nr (...) pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w W., a W. S.. Na jej podstawie udzielono pożyczkobiorczyni pożyczki w kwocie 3.000 zł na czas 60 tygodni, licząc od dnia jej zawarcia. Pożyczkobiorca zobowiązał się spłacać pożyczkę w równych tygodniowych ratach w wysokości 98,18 zł, z tym zastrzeżeniem, że ostatnia rata wynosi 97,97 zł. Roczną stopę oprocentowania ustalono na poziomie 16%, a łączna kwota odsetek wyniosła 381,39 zł. Całkowity koszt pożyczki wyniósł 1.209,39 zł. Łącznie W. S. zobowiązał się zwrócić sumę 5.890,59 zł, na którą to kwotę składały się: kwota brutto pożyczki (3.967,20 zł), łączna kwota odsetek (381,39 zł) i opłata za obsługę pożyczki w domu (1.542 zł). W przypadku opóźnienia w spłacie kwoty równej co najmniej dwóm pełnym ratom pożyczki, pożyczkodawca ma prawo wezwać do zapłacenia zaległych rat lub ich części w terminie 7 dni od doręczenia wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy, a w przypadku braku zapłaty może wypowiedzieć umowę w terminie 30 dni od doręczenia wypowiedzenia. Klient może spłacić, w całości lub w części, łączne zobowiązanie do spłaty w każdym czasie przed terminem ustalonym w umowie bez względu na to, czy uprzedził pożyczkodawcę o zamiarze dokonania takiej spłaty.

Dowód: umowa z dnia 26 listopada 2013 r. – k. 5.

W dniu 25 września 2015 r. (...) z siedzibą w L. jako sprzedawca zawarł umowę sprzedaży wierzytelności na rzecz U. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. jako nabywcą. W punkcie 3.1 strony postanowiły, że sprzedawca sprzedaje na rzecz nabywcy wszystkie wierzytelności wskazane w

załączniku nr 1 do umowy o łącznej wartości nominalnej 212.945.807,52 zł (litera A umowy), a nabywca kupuje te wierzytelności od sprzedawcy na warunkach określonych w niniejszej umowie. Dla uniknięcia wątpliwości strony zgodnie postanowiły, że każda z wierzytelności jest sprzedawana oddzielnie za cenę jednostkową na podstawie umowy. Zgodnie z punktem 3.3 przeniesienie tytułu prawnego do wszystkich wierzytelności nastąpi ze skutkiem wstecznym w dacie zawarcia umowy pod warunkiem zawieszającym zapłaty przez nabywcę na rzecz sprzedawcy ceny umownej najpóźniej w dacie zamknięcia transakcji.

(...) z siedzibą w L. wydało potwierdzenie otrzymania płatności pełnej ceny umownej i przeniesienia tytułu prawnego do wierzytelności na rzecz U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., z podpisami notarialnie poświadczonymi przez notariusza A. S..

Do umowy dołączono wyciąg z załącznika nr 1 Listy wierzytelności do umowy z dnia 25 września 2015 r., w którym wskazano, iż W. S. posiada zadłużenie w wysokości 4.662,62 zł z tytułu zawartej umowy o nr (...).

Dowód: umowa z dnia 25 września 2015 r. – k. 6 – 8, potwierdzenie płatności z wydrukami z KRS – k. 9 – 12, wyciąg z załącznika k. 13,

W dniu 9 listopada 2015 r. sporządzono pismo skierowane do W. S., w którym informowano go o sprzedaży wierzytelności z tytułu umowy numer (...) z dnia 26 listopada 2013 r. na rzecz U. I. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.. Wraz z ww. pismem załączono propozycję porozumienia w sprawie spłaty zaciągniętej pożyczki poprzez rozłożenie długu na raty w kwocie 932,52 zł płatnych do 27 każdego miesiąca. Termin pierwszej raty ustalono na dzień 27 listopada 2015 r.

Dowód: pismo z dnia 9 listopada 2015 r. wraz z propozycją porozumienia – k. 18 – 19.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne w części.

Podstawę prawną wysuwanego przez powoda roszczenia stanowi art. 720 k.c., zgodnie z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Na mocy umowy pożyczki gotówkowej nr (...) pierwotny wierzyciel udzielił pożyczkobiorcy pożyczki w kwocie 3.000 zł netto na okres 60 tygodni od dnia zawarcia umowy, a pożyczkobiorca zobowiązał się ją spłacić w równych tygodniowych ratach w wysokości 98,18 zł, przy czym ostatnia w wysokości 97,97 zł. Łącznie zobowiązanie do spłaty wyniosło 5.890,59 zł, na którą to kwotę składały się: kwota brutto pożyczki (3.967,20 zł), łączna kwota odsetek (381,39 zł) i opłata za obsługę pożyczki w domu (1.542 zł).

W okolicznościach badanej sprawy powód wykazał stosownie do treści art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. istnienie roszczenia. Przedstawił bowiem umowę pożyczki, z której jasno wynika zarówno kwota udzielonej pożyczki, jak również sposób i wysokość naliczanych odsetek, sposób i termin płatności pożyczki oraz warunki jej wypowiedzenia. Pozwany nie podniósł żadnych merytorycznych argumentów przemawiających za uznaniem roszczenia za niezasadne. Strona pozwana w żaden sposób nie wykazała, aby spłaciła pożyczkę, nie powołała również żadnych dowodów na to, iż dochodzona wierzytelność nie istnieje, choć podniosła zarzut nieważności umowy, albowiem w jego opinii został wprowadzony w błąd uzasadniający przypuszczenie, iż gdyby nie działał pod jego wpływem nie zawarłby przedmiotowej umowy pożyczki. Błąd ten polegał na przekonaniu wywołanym zapewnieniami przedstawiciela pożyczkodawcy, że W. S. będzie zwolniony z dodatkowych kosztów związanych z zaciągniętą pożyczką, jeżeli dokona jej zwrotu w ciągu 34 dni od zawarcia umowy.

Zgodnie z art. 84 § 1 k.c. w razie błędu co treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona

o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć; ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Nadto można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny). Kwalifikowaną formą błędu jest uregulowany w art. 86 k.c. podstęp, który wywołany przez drugą stronę czynności prawnej powoduje, iż uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod jego wpływem może nastąpić także wtedy, gdy błąd nie był istotny, jak również wtedy, gdy nie dotyczył treści czynności prawnej.

W ocenie Sądu twierdzenia powoda były bezpodstawne. Z przedłożonej przez powoda umowy pożyczki wynika, że pozwany miał możliwość przedterminowej spłaty zadłużenia. Konsekwencje takiego postępowania zostały opisane w punkcie 11 umowy. W przypadku przedterminowej spłaty zadłużenia pożyczkobiorca zobowiązany jest do poniesienia kosztów odsetek, ubezpieczenia oraz opłaty za obsługę pożyczki w domu za okres faktycznego korzystania z kwoty kapitału. Nadto pozwany byłby zobowiązany do poniesienia kosztów faktycznego korzystania z kwoty kapitału. Dodatkowo pozwany byłby zobowiązany do poniesienia kosztów kwoty prowizji za udzielenie pożyczki oraz dodatkowej prowizji za obsługę pożyczki. Jednocześnie pożyczkobiorcy przysługiwało ustawowe prawo odstąpienia od umowy w terminie 14 dni od daty jej zawarcia. W takim przypadku pozwany nie byłby zobowiązany do zwrotu kwoty opłaty przygotowawczej, dodatkowej opłaty przygotowawczej, kosztu ubezpieczenia oraz odsetek umownych za cały okres od dnia wypłaty pożyczki do dnia jej zwrotu. Zwrot kwoty wypłaconej pozwanemu pożyczki powinien nastąpić do 30 dni od daty złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy pożyczki.

Pozwany w toku postępowania stał na stanowisku, iż to przedstawiciel powódki wprowadził go w błąd co do zasad przedterminowej spłaty zadłużenia. Zdaniem Sądu pozwany nie dochował należytej staranności w trakcie zawierania przedmiotowej umowy pożyczki. Pozwany przed podpisaniem umowy winien skrupulatnie zapoznać się z jej treścią i zgłosić ewentualne zastrzeżenia co do jej postanowień. Zasady przedterminowej spłaty zadłużenia zostały opisane w umowie i to powód zachowując należytą staranność w celu ochrony swoich interesów, winien doszukiwać się w jej treści promocji, o której mówił przedstawiciel. Pozwany powołując się na pewne ustne ustalenia musi liczyć się z tym, że ponosi w takim przypadku ryzyko braku dowodu na potwierdzenie określonej okoliczności.

Jednocześnie należy wskazać, że złożenie oświadczenia woli pod wpływem błędu nie jest bezwzględnie nieważne, ale wzruszalne. Oznacza to, że czynność prawna, w skład której weszło oświadczenie złożone pod wpływem błędu lub groźby jest ważne i skuteczne, jednak może być wzruszone (z mocą wsteczną – *ex tunc*, por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 20 listopada 2013 r., I Aca 948/13, Legalis nr 775801), jeśli osoba, która złożyła oświadczenie obarczone wadą uchyli się od jego skutków (nieważność względna). Na podstawie art. 88 § 2 k.c. uprawnienie do uchylenia się wygasa: w razie błędu z upływem roku od jego wykrycia. Pozwany w zeznaniach złożonych na rozprawie oświadczył, że przedstawiciel powódki za 4 razem przychodząc po ratę oznajmiła, iż żadnego 34 – dniowego terminu nie było. W takim wypadku od tej właśnie wizyty zaczął pozwanemu upływać termin do złożenia oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli. Skoro pożyczka została zawarta 26 listopada 2013 r. to wizyta przedstawiciela pożyczkobiorcy mogła nastąpić pod koniec grudnia 2013 r. lub na początku 2014 r. Tym samym termin do uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli minął odpowiednio pod koniec grudnia 2014 r. lub na początku 2015 r. W żadnym ze wskazanych terminów pozwany nie złożył stosownego oświadczenia, lecz postanowił w ogóle nie oddawać pożyczonych pieniędzy. Zachowanie to w świetle obowiązujących przepisów jak i zasad współżycia społecznego jest nieakceptowalne i zasługuje na pełną dezaprobatę.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 117 § 1 i 2 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne.

Roszczenie dochodzone w niniejszej sprawie ma charakter roszczenia majątkowego, a tym samym - z uwagi na brak przepisów szczególnych wyłączających możliwość przedawnienia się tego rodzaju roszczeń - podlega ono przedawnieniu.

Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg tego terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie (art. 120 § 1 k.c.).

W rozpatrywanej sprawie powód pismem z dnia 6 grudnia 2016 r. oświadczył, że wierzyciel pierwotny wypowiedział łączącą strony umowy pożyczki pieniężnej pismem z dnia 7 maja 2014 r., jednakże nie przedłożył żadnego dowodu na potwierdzenie swojego twierdzenia. Pomijając jednak to oświadczenie należy nadmienić, że powód złożył pozew w dniu 8 marca 2016 r. (data z dowodu nadania korespondencji do tut. Sądu), a więc przed upływem 3 lat od dnia zawarcia umowy pożyczki będącej umową pierwotną dochodzonego pozwem roszczenia. Tym samym należy stwierdzić, że skoro nie upłynęły 3 lata od zawarcia umowy to tym bardziej nie upłynął termin 3 lat od dnia wymagalności roszczenia, która to chwila nie mogła nastąpić, przed zawarciem umowy pożyczki. Mając powyższe na uwadze należało uznać zarzut pozwanego za nietrafiony.

Dalsze odsetki za opóźnienie zostały zasądzone na podstawie art. 481 § 1 k.c. od kwoty roszczenia głównego i odsetek kapitałowych. Zgodnie z żądaniem pozwu zostały one zasądzone w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie.

Sąd oddalił powództwo w zakresie kwoty 671,91 zł, które w pozwie zostały oznaczone jako koszty dochodzenia roszczenia przez cedenta. Powód nie przedłożył żadnych wycień, które potwierdzałyby ich poniesienie w ww. wysokości, jak i tego, że były to koszty niezbędne. Skoro zatem Sąd nie miał możliwość weryfikacji pozwu w zakresie kwoty 671,91 zł na gruncie przedłożonych dokumentów należało je w tym zakresie oddalić, o czym orzeczono w punkcie 2 wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł stosownie do treści art. 102 k.p.c., odstępując od ich zasądzenia od pozwanego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji.

(...)

(...)

(...)

1. (...)

2. (...)

(...)